

GELİŞME ODAKLARI GÖÇ HAREKETLERİ İLİŞKİSİ BÖLGESEL KALKINMA POLİTİKALARINDA GÖÇ

Şinasi Aydemir

Karadeniz
Teknik Üniversitesi
Mimarlık Bölümü

1960'lardan beri bölge politikaları hakkında çok sayıda görüşler getirilmiş ve bunlardan bazıları Kalkınma Planlarımızda farklı ağırlıklarda ele alınmıştır. Özellikle büyüme merkezleri ve geri kalmış bölgeler şeklinde. Bu politikalar içinde göç bazan doğrudan, bazan dolaylı olarak yer almıştır. Bölgeler arası göç profilleri yoluyla farklılıklar ortaya konmuştur. Göç hareketinin varış-çıkış noktalarına ve niteliğine parametreleri ve korrelasyonları, göçün iller ve bölgeler arası düzeyde farklı etkenlerle açıklanabileceğini göstermiştir. Dolaylı olarak göç hareketinin bölge politikaları ile ilişkisi gösterilmiştir.

GELİŞME ODAKLARI GÖÇ HAREKETLERİ İLİŞKİSİ: BÖLGESEL KALKINMA POLİTİKALARINDA GÖÇ.

Bölgesel kalkınma ve bölge planlama alanındaki yazında çeşitli kavramlardan ve amaçlardan söz edilmektedir. Bunlardan başlıcaları büyüme kutupları (growth poles), büyüme merkezleri (growth centre), geri kalmış bölgeler (less developed areas), sorunlu bölgeler (problem regions), durağan bölgeler (stagnant regions), büyüyen bölgeler (growing regions) vb. dir. Perroux (1955), Hirschman (1958), Boudeville (1966), Hansen (1972), Kuklinski (1972), Moseley (1974), Hewings (1977) bu alandaki çalışmaları ile bilinenlerden bazılarıdır.

Genel olarak bölgeler arası ve ülke-bölge bağlantılarının ya toplanma düzeyinde ya da mikro mekansal düzeyde ortaya konma çabaları büyüme odakları/merkezleri kavramı içinde ele alınmaktadır (Hewings, 1977).

Bölgesel kalkınmanın en önemli ögesi insan faktörüdür (işgücü). Bölgesel kalkınmada izlenen politikalara ve yöntemlere göre işgücünün bir yerden bir yere hareketi beklenmektedir. Bu hareket, büyük merkezlerden uzak tutulmak istendiği kadar, belli koşullarda büyük merkezlere de yöneltilmektedir. Önemli kentsel merkezlerin göç yarattığı ve çektiği, büyüme merkezlerinin varlığı halinde göçün bel-